

METODE OBUKE I VASPITANJA REZERVISTA BUNDESVERA

U zapadnonemačkim vojnim časopisima opširno se razmatraju cilj, zadaci i metode rada sa rezervistima-isluženicima Bundesvera. Načelno se smatra da problem obuke i vaspitanja rezervista nije rešen time što se oko 50.000 ljudi u jedinicama teritorijalne zaštite drži u stanju potpune uvežbanosti i što se oko 5—10% od ukupnog broja rezervista dobrovoljno usavršava u vojnim znanjima.¹ U članku koji prikazujemo² autor detaljno izlaže zadatke i medote vojnopolitičkog informisanja i vojnostručnog usavršavanja rezervista, kao i neophodnost da svi rezervisti obavezno služe u jedinicama samozaštite.

I n f o r m i s a n j e. Autor poistovećuje spremnost naroda za odbranu sa njegovom voljom da se, bez obzira na okolnosti, suprotstavi agresiji; ujedno zahteva da političko rukovodstvo (kao i sve političke partije) tu volju neprekidno demonstrira i da se ona uzima kao osnova i preduslov svake političke akcije — na unutrašnjem i spoljnjem planu. Učvršćivanje spremnosti za odbranu³ — suštinski važan deo celokupnog rada sa rezervistima, iako prvenstveno politički zadatak — ostvaruje se, pored ostalog, i informisanjem, pri čemu su rezervisti, s jedne strane, pasivni primalac a, s druge, aktivni samostalni prenosilac obaveštenja među stanovništvom.

Po mišljenju autora, informisanje ne treba da se vrši samo u vidu predavanja na drugarskim večerima Saveza rezervista, već i svakom drugom prilikom — kako bi se informacija prenela što većem broju ljudi. Pri takvom jednom predavanju potrebna je velika količina materijala radi očiglednog prikazivanja: oko 10 do 20 tablica, skica, dijagrama, itd., kao i brošura (džepnog formata) o materijalu koji će se podeliti učesnicima radi daljeg širenja informacija.

Radom na informisanju, ističe autor, treba da rukovode odgovorni organi Bundesvera, u prvom redu inspektor za ljudstvo iz rezerve u Komandi teritorijalne odbrane, koji će birati teme za informacije i obrađivati ih (angažujući za ovo i politologe, novinare i crtače) kako bi ih zorno i upečatljivo mogao izlagati, odnosno koji će se starati za brzo i potpuno informisanje, kontrolisati efikasnost i preduzimati mere

¹ Videti informaciju u „Vojnom delu“ br. 3/67, str. 159—161.

² *Reservistenweiterbildung?*, von Wolfgang Waechter, oberstleutnant d. R., Wehrkunde, SR Nemačka, br. 9/67.

³ U zapadnonemačkoj vojnoj terminologiji, posle drugog svetskog rata, prenaglašava se i često koristi pojam „odbrambeni“ (u složenicama atributivni deo „Verteidigungs“), čak i tamo gde je stvarno značenje „vojni“ ili „ratni“. — Prim. N. C.

za poboljšanje rada. Pri tome nije bitno da li predavač ima čin ili ne, već da li ume da razradi dobiveni materijal i da ubedi svoje drugove u potrebu daljeg širenja primljene informacije. Zbog nedovoljne učvršćenosti Saveza rezervista, prilikom obavljanja i vođenja ovog rada u okviru srezova treba se i ubuduće oslanjati na aktivne više oficire u odsecima za ljudstvo u rezervi.

Vojnostručno usavršavanje. Autor polazi sa stanovišta da je rezervista nakon pet do šest godina po odsluženju kadrovskog roka, ili od poslednje vojne vežbe, posmatrano i sa čisto tehničke strane (zamena pojedinih oružja i čitavog sistema oružja u naoružanju), veoma malo „upotrebljiv” u vojničkom smislu reči. Samo srazmerno mali broj rezervista, uglavnom za popunu zapadnonemačkih jedinica u okviru NATO-a, koje se formiraju prema mobilizacijskom planu, održava borbenu sposobnost kroz redovne vojne vežbe. Postavlja se pitanje šta da se radi sa preko 900.000 rezervista⁴ koji nisu obuhvaćeni vojnim vežbama, a za koje se brine samo njihov Savez.

Odgovor na to pitanje zavisi od predstave koju ima političko i vojno rukovodstvo Bundesvera o budućem ratu. Ako bi sukob za najkraće vreme eskalirao dotle da se pređe na atomski obračun, onda se ovoj stvari može prići i s druge strane — da li uopšte ima smisla baviti se vojnostručnim usavršavanjem rezervista? Međutim, ako i najnepovoljniji oblik atomskog rata ostavi dovoljno mogućnosti za konvencionalno ratovanje, produžna vojna obuka i usavršavanje rezervista moraju biti takve širine i intenziteta da je u svakom trenutku što veći broj rezervista sposobljen za izvršenje tog zadatka.

Po ranijoj zamisli trebalo je da se vojnom obukom rezervista bavi Savez rezervista, a i zbog pomanjkanja materijalnih i organizacionih mogućnosti nije postignut, sem u gađanju, nikakav znatniji uspeh. Svakoj vrsti produžne vojne obuke i usavršavanja rezervista u okviru civilne organizacije stoje na putu dve savremene društvene pojave u SR Nemačkoj: fluktuacija učesnika na sastancima (na osnovu autorovog iskustva, koji je bio duže vremena predsednik sreske organizacije, teško je nastavnu temu protegnuti na dva sastanka) i mobilnost mlađih rezervista (koji su u toku profesionalnog sposobljavanja — studenti, ili na početku profesionalne delatnosti). Autor smatra da bez neposrednog povezivanja sa aktivnom jedinicom i bez prinude na redovno učestvovanje, ni ubuduće neće biti uspeha u radu.

Pokušaj sa teritorijalnom rezervom, pri kojem se po svaku cenu želeo održati princip dobrovoljnosti, takođe nije uspeo, sem što je svakom jasno ukazao na to da se na tom principu ne može zasnivati celishodno vojnostručno usavršavanje rezervista.

Tako se došlo do jedinica teritorijalne zaštite⁵ koje će 1968. godine imati 50.000 ljudi. Međutim, kada se ima u vidu da te jedinice treba

⁴ Prema diskusiji u spoljnopoličkom odboru Bundestaga — u septembru 1967 — brojno stanje rezervnog kadra Bundesvera iznosi ukupno 1.100.000 ljudi, od čega je 30.000 oficira i 110.000 podoficira. — Prim. N. C.

⁵ Jedinice teritorijalne zaštite, tačnije prevedeno domobranske jedinice (Heimatschutztruppe), počele su se formirati sredinom 1966. godine u sastavu Komande teritorijalne odbrane. Kao instruktore imaju 44 aktivna oficira i 242 aktivna podoficira. — Prim. N. C.

da štite teritoriju od najmanje 150.000 km² (čitava teritorija SRN ima 250.000 km²), od čega jedinice NATO-a treba da pokriju nekih 50—100.000 km² i da je potencijalni protivnik još 1960. imao oko 100.000 ljudi u sastavu vazdušnodesantnih jedinica, jasno je da se od jedinica zaštite zahteva nešto iznad njihovih mogućnosti.

Važnije pitanje predstavljaju, po mišljenju autora, zadaci koji se postavljaju pred rezerviste u slučaju rata, i to:

a) popuna jedinica NATO-a (koja će — sudeći po gubicima u prošlom ratu — svakako biti znatna), i

b) zaštita teritorije, pojedinih zona i objekata.

Ovaj drugi zadatak je takvog obima da zahteva angažovanje gotovo svakog čoveka, s tim da se nakon sticanja borbenog iskustva u jedinicama teritorijalne zaštite rezervisti mogu koristiti i u jedinicama NATO-a.

Ako se zaštita teritorije (u najširem smislu) usvoji kao zadatak rezervista u ratu, rukovodstvo mora rešiti na koji će način obučavati i održavati u stanju uvežbanosti ljudstvo — kako pojedince tako i ono u sastavu jedinica.

M e t o d e d o b r o v o l j n o g u s a v r š a v a n j a. Pojedinačna obuka izvodiće se na kursevima u Bundesveru a, sem toga, koliko god je to moguće, i u Savezu rezervista i u dobrovoljnim radnim zajednicama. Dok je rukovodstvo Bundesvera ranije zahtevalo rad samo sa rezervistima bez čina, sada se uviđa da pojedinačno osposobljavanje mora u prvom redu da posluži stvaranju starešinskog kadra.

Obrazovanje kadra rezervnih oficira u dobrovoljnim radnim zajednicama nailazi na teškoće ne samo zbog fluktuacije i mobilnosti, već i zbog svog sastava — od čina rezervnog potporučnika do pukovnika. U perspektivi se neće moći izbeći raščlanjavanje po činovima i pripadnosti pojedinim vidovima oružanih snaga i rodovima oružja. Po mišljenju autora, ma koliko da je intenzivan rad u radnim zajednicama, armija mora povremeno pozivati sve rezervne oficire na kratke kurseve. Niži rezervni oficiri moraju da nauče upotrebu i vođenje jedinica (do jačine čete) pri osiguranju objekata. Inspektor za rezervno ljudstvo treba da razradi što više taktičkih zadataka; pripremni deo obuke može se obaviti i u radnim zajednicama; produbljivanje i učvršćivanje znanja mora dati kurs, a njegovo upotpunjavanje — vežba sa jedinicom.

Na sličan način se usavršavaju i podoficiri u rezervi. Pored toga, mora se pronaći pogodan način za unapređenje vojnika — rezervista u čin podoficira u rezervi⁶ i za dalje unapređivanje rezervnih podoficira na osnovu ovakvog usavršavanja, a ne samo na osnovu rezultata jedne vojne vežbe kao do sada. Vojni razvoj sposobnih rezervista treba da se odvija približno uporedo sa njihovim razvojem u civilnom pozivu.

Fluktuacija u vojnostručnom usavršavanju, koja zavisi od mnogih činilaca, može se suzbijati, između ostalog, i time što bi se učešće na jednoj seriji predavanja (otprilike na 5 do 8) računalo kao učešće na vojnoj vežbi, ili što bi se lica koja su redovno učestvovala na više takvih serija predavanja predlagala za unapređenje. Uloga i nadležnosti

⁶ Procenjuje se da nedostaje starešinski kadar za oko 500.000 rezervista Bundesvera. — Prim. N. C.

aktivnog višeg oficira kod rezervista bez čina treba da porastu i da obuhvate njegovo neposredno pravo njihovog unapređivanja u činove rezervnih podoficira.

Pored čisto vojne obuke i ranije pomenutog vojnopolitičkog informisanja, u delokrug rada radne zajednice spada i upoznavanje sa disciplinskim i vojnokrivičnim propisima, novim propisima o vršenju službe i novim vojnotehničkim dostignućima (na primer, kod elektronskog izviđanja, upravljanja vatrom). Veoma važan zadatak ovih zajedница je integracija, stapanje rezervnog starešinskog kadra sa odgovarajućim aktivnim kadrom, naročito njihovih pogleda i shvatanja. Do takve integracije, po mišljenju autora, još je daleko, iako bi rezervisti Bundesvera mogli znatno da doprinesu obogaćivanju duhovnog života u armiji. Kao poslednji zadatak radnih zajednica bilo bi razvijanje svesti o pripadništvu oficirskom, odnosno podoficirskom koru, što može ojačati volju za savlađivanjem teškoća u radu.

Autor zaključuje da dobrovoljne radne zajednice mogu obuhvatiti najviše 20% rezervnih oficira i podoficira i da one nisu pogodne za perspektivno, plansko vojnostručno usavršavanje — koje tematski prelazi okvire jednog sastanka.

Obavezno služenje u jedinicama samozaštite. Nakon ove kritičke ocene mogućnosti dobrovoljnih radnih zajednica, autor se najenergičnije zalaže za uključivanje, po sili zakona, svih rezervista u jedinice samozaštite, u kojima bi svaki rezervist obavljao vojnu službu određeni minimum dana godišnje (subotama i nedeljama), ne prekidajući svoju profesionalnu, civilnu delatnost. Ovakav svoj stav autor potkrepljuje izlaganjem vojnopolitičke situacije SRN, i to sa poznatih antikomuničkih pozicija, prema kojoj isturenost zemlje prema Iстоку i navodna ugroženost sa te strane zahtevaju da se svaki raspoloživi rezervist (po mobilizacijskom planu van sastava NATO-jedinica) angažuje na zadacima zaštite zona i objekata.

U prvo vreme, ističe autor, dok se ne steknu potrebna iskustva u radu, sastavi samozaštite (slični milicijskim) mogli bi se ograničiti na dobrovoljce. Dobrovoljni sastavi moraju docnije prerasti u jedinice sa opštom obavezom služenja, sastavljene od vojnika i starešina-rezervista, najbržljivije obučenih za zadatke teritorijalne zaštite. Svaki rezervist bi imao uniformu kod kuće, a lako pešadijsko naoružanje bi se držalo skupno — pod kontrolom. I pored početnih teškoća, izgradnja jedinica samozaštite je, po mišljenju autora, vojnički ostvarljiva. Za ovo je potrebno da se rukovodstvo Bundesvera opredeli za jedinice samozaštite sa opštom obavezom služenja — kao najbolje rešenje problema rezervista, a da parlament zatim tu stručnu ocenu Bundesvera pretvori u političku odluku.

Dosadašnja organizacija aktivnog starešinskog kadra za rezervno ljudstvo u sastavu Komande teritorijalne odbrane (1 pukovnik u komandi, 40 viših oficira i 140 podoficira u teritorijalnim organima — na preko 900.000 rezervista) ni kadrovski ni organizacijski ne odgovara novom zadatku. Na čelu organizacije, po mišljenju autora, treba da stoji general, neposredno potčinjen generalnom inspektoru Bundesvera, koji bi u saradnji sa inspektorima za kopnenu vojsku, ratnu mornaricu

i ratno vazduhoplovstvo obezbeđivao da se osnovne postavke u obuci i vaspitanju pripadnika pojedinih vidova oružanih snaga sprovode u život kod rezervista, da se redovno ostvaruje saradnja aktivnih jedinica sa jedinicama rezervista, kao i da se zadaci obezbeđenja i zaštite usaglase sa potrebama jedinica NATO. Inspektoratu za rezervno ljudstvo, odnosno njegovom štabu, trebalo bi dodeliti dovoljan broj iskusnih aktivnih oficira — koji bi služili kao instruktori za formiranje i docniji nadzor nad jedinicama samozaštite, kao i istaknute rezervne oficire koji imaju iskustva i poznaju probleme dobrovoljnog usavršavanja rezervista i njihovog života u građanstvu.

Za samopregoran i uspešan rad na ovim zadacima treba odavati priznanja ljudstvu iz rezerve — upućivanjem na specijalne kurseve za usavršavanje, unapređenjem u viši čin i dodelom posebnih odlikovanja za izvanredne zasluge na ovom području. S druge strane, rezerviste koji ne pokazuju interesovanje za vojnostručno usavršavanje treba briosati iz spiska rezervnih oficira i stavljati na raspolaganje organima civilne odbrane.

Izneti problemi vojnostručnog usavršavanja rezervista nisu specifični samo za SRN. Zaključna ocena autora o mogućnostima rada na dobrovoljnoj bazi izgleda dosta pesimistička i podseća na gledišta, često zastupana u zapadnonemačkim vojnim časopisima, da se sva pažnja poklanja jedinicama NATO-a, dok se druge snage zapostavljaju. Predlog za stvaranje jedinica samozaštite sa opštom obavezom služenja, u stvari, za uvođenje milicijskog sistema pored snažne operativne armije, izraz je sve glasnijih nastojanja uticajnih krugova SRN koji teže daljoj miltarizaciji zemlje.

N. C.

Bibliografija

VOJNI GLASNIK br. 1/68.

Pukovnik Čedo Radović: *Neki problemi protivtenkovske odbrane puka i bataljona.*

Major Mihajlo Memedović: *Uspostavljanje ponovnog dodira sa ciljem u toku dejstva baterije obalske artiljerije*

Potpukovnici Vukosav Vujičić i Budimir Ranković: *Iskustva sa vežbe auto-bataljona*

Potpukovnih Stojan Jović: *Još nešto o razdušnim desantima*

Potpukovnik Maksim Vivoda: *O mehanizovanju inžinjerijskih radova*

Pukovnik Stevo Korać: *Plan rada u protivavionskom artiljerijskom puku*

Potpukovnik Vujo Vidaković: *Uticaj kvaliteta borbenih vozila na forsiranje vodenih prepreka*

Pored ovoga, „Vojni glasnik“ donosi i druge interesantne priloge, kao i uobičajene rubrike „Sa vijetnamskog ratišta“, „Iz inostranih armija“, „Taktičko-tehničke novosti“.

VOJNI GLASNIK br. 2/68.

Pukovnik Miljenko Živković: *Analiza komandno-štabne ratne igre*

Potpukovnik Vlado Petranović: *Taktičko uvežbavanje ojačanog strelačkog voda u napadu*

Major Dušan Perić: *Značaj noćne obuke u bateriji*

Pukovnik Josip Mitrović: *Izrada prolaza u minskom polju ručnim putem*

Kapetan inž. Vitomir Miladinović: *Brzina kretanja kolona*

Pored ovoga, *Vojni glasnik* donosi i druge interesantne priloge, kao i rubrike „Osvrti i mišljenja“, „Iskustva iz narodnooslobodilačkog rata“, „Sa vijetnamskog ratišta“ i „Iz inostranih armija“.

VAZDUHOPLOVNI GLASNIK br. 6/67.

Pukovnik Vlado Kapičić: *Pedeseta godišnjica Velikog Oktobra*

Potpukovnik Trpko Manolovski i Čedo Janić: *Sovjetska avijacija u Oktobru*

Potpukovnik Uroš Drašković: *Problem subordinacije i inicijative u praksi*

Potpukovnik Jerko Miliša: *Mogućnosti SPAAs*

Major Marko Kulić: *Osobenosti izvidanja na planinskom zemljisti*

Pored drugih priloga, *Vazduhoplovni glasnik* u ovom broju donosi i uobičajene rubrike „Iz stranih RV“, „Vesti i novosti“.

MORNARIČKI GLASNIK br. 6/67.

Potpukovnik Tonči Jakšić: *Dvadeset godina Mornaričkotehničke akademije*
Potpukovnik u penz. Karlo Babić: *Historijski aspekti fortifikacijske zaštite ratnih brodova i iskustva za njenu primjenu u suvremenim uslovima*

Kapetan korvete Ivan Veselinović: *Savremeno minsko i protivminsko naoružanje*

Kapetan b. broda Dušan Miljanić: *Mobilne snage, manevri i agresivne tendencije NATO u Sredozemlju i Evropi*

Pored ovoga, *Mornarički glasnik* u ovom broju donosi i uobičajene rubrike „Iz naše pomorske prošlosti“, „Odzivi i diskusije“, „Iz vojnopomorske literature“, „Iz nauke i tehnike“, „Vesti i novosti“ i „Bibliografija“.

VOJNOISTORIJSKI GLASNIK br. 2/67.

General-major Fabijan Trgo: *Izvori i literatura za historiju narodnooslobodilačkog rata*

J. A. Pisarev: *Napad Austro-Ugarske na Srbiju i Crnu Goru 1914. godine*

General-major Branko Perović: *Borbe u Lici u toku operacije „Vajs I“*

Budimir Miličić: *Akcije Durmitorskog NOP odreda u jugoistočnoj Bosni krajem 1941. i početkom 1942. godine*

Potpukovnici Velimir Radić i Milan Obradović: *Obaveštajna aktivnost i bezbednosne mere u bihaćkoj operaciji*

Dr Bogdan Krizman: *Predaja austougarskog ratnog brodovlja u Puli 1918. godine*

Potpukovnik Drago Karasijević: *Operacija „Vlaška Mala“*

Potpukovnik Dragoljub Joksimović: *Formiranje i upotreba diverzantsko-sabotažnih trupova u Jugoslaviji za vreme NOR-a*

Pored ovoga, *Vojnoistorijski glasnik* u ovom broju donosi i rubrike „Kritike i prikazi“, „Arhivska građa“, „Informacije“ i „Bibliografija“.

VOJNOSANITETSKI PREGLED br. 11/67.

A. Gašparov: *Dijagnostički problemi hroničnog gastritisa*

M. Mitrović: *Neuronitis vestibularis*

S. Dunjić i sarad.: *Iskustva u lečenju preloma dijafize butne kosti sa posebnim osvrtom na rezultate postignute Küntscherovom osteosintezom (1955—1965.)*

S. Trutin: *Noviji pogledi na funkcionalno-estetsku kirurgiju nosa*

O. Živanović i sarad.: *Imunodifuzija u agaru — savremena metoda za serološka izučavanja reakcije antigen — antitelo*

Pored ovoga, *Vojnosanitetski pregled* u ovom broju donosi i sledeće rubrike: „Aktuelne teme“, „Kazuistika“, „Kongresi i konferencije“, „Izveštaji s puta“, „Prikazi knjiga“ i „Referati“.

VOJNOSANITETSKI PREGLED br. 12/67.

A. Gašparov: *O nekim problemima dijagnostike bolesti debelog crijeva u našim internističkim ustanovama*

I. Papo i sarad.: *Hirurško lečenje 406 ehnokokusa pluća u 304 bolesnika*
V. Kraguljac: *Lečenje kontrakture aksile i kubitalne regije posle operacije*

S. Arnerić: *Primena sintetskih antimalarika u dermatologiji*

Pored ovoga, *Vojnosanitetski pregled* u ovom broju donosi i rubrike: „Aktuelne teme“, „Kazuistika“, „Iz istorije sanitetske službe“, „Kongresi i konferencije“, „Izveštaji s puta“, „Prikazi knjiga“ i „Referati“.

VOJNOTEHNIČKI GLASNIK br. 1/68.

Rajko Dimitrijević, dipl. inž.: *Regeneracija delova hodnog stroja TG sistema*

Major Branko Ilić: *Improvizacija u radu sa materijalom „Bejli“ i aluminijumskim pontonskim materijalom M-4*

Kapetan Vitorad Miladinović, dipl. inž.: *Smanjenje troškova eksploatacije motornih vozila*

Potpukovnik Dušan Ninković: *Automatsko prikupljanje i obrada podataka materijalno-finansijskog poslovanja*

Kapetan Dragoljub Pavlović, dipl. hemičar: *Metode i uređaji za određivanje pH vrednosti u vodi i vodenim rastvorima*

Pukovnik Jakov Paić: *Neka razmatranja o načinu snabdevanja rezervnim delovima*

Pored ovoga, *Vojnotehnički glasnik* u ovom broju donosi i druge interesantne priloge iz oblasti tehnike, kao i rubrike: „Tehnička unapređenja“, „Naučne i tehničke novosti i zanimljivosti iz inostranih i domaćih časopisa“.

VOJNOTEHNIČKI GLASNIK br. 2/68.

Rajko Dimitrijević, dipl. inž.: *Uticaj održavanja na proizvodnju veka gusenica traktora TG*

Potpukovnik Maksim Vivoda: *Organizacija izgradnje skloništa*

Major Stevan Šalinger: *Neka razmatranja o rušenju zemlje*

Potpukovnik Živan Jović: *Priprema i organizacija rada pri izvođenju II tehničkog pregleda, konzervacije i dekonzervacije naoružanja*

Pored ovoga, *Vojnotehnički glasnik* u ovom broju donosi i druge interesantne priloge iz oblasti tehnike, kao i rubriku „Naučne i tehničke novosti i zanimljivosti iz inostranih časopisa“.

VOJNOEKONOMSKI PREGLED br. 10/67.

General-potpukovnik Savo Joksimović: *Tito — revolucionarni pregalac i proleterski borac*

Major Nikola Ćubra, dipl. ekonomista: *Metod i organizacija donošenja odluka ekonomskog karaktera*

Kapetan I kl. Mladen Latinović: *Mogućnosti konfekcijske proizvodnje odeće za starešine*

Pukovnik Vladimir Barac: *Mogućnost za postizanje veće ekonomičnosti pri ugovaranju rezervnih delova*

Jovan Šolajić, dipl. ekonomista: *Preduslovi za raspodelu dohotka po radnim jedinicama i ustanovama JNA koje posluju po principu dohotka*

Potpukovnik Branislav Vukadinović: *Neke novine u izmenjenom zakonu o izgradnji investicionih objekata (ustupanje izgradnje, uslovi i primena ugovorne cene i naplata ugovorene kazne)*

Pored ovoga, *Vojnoekonomski pregled* u ovom broju donosi i sledeće rubrike: „Pitanja iz prakse“, „Iz sudske prakse“, „Prikazi iz inostranih vojnih časopisa i drugih publikacija“, „Ekonomске, naučne i tehničke novosti i zanimljivosti“ i „Bibliografija“.

VOJNOEKONOMSKI PREGLED br. 1/68.

Obrazloženje predloga Finansijskog plana Državnog sekretarijata za narodnu odbranu za 1968. godinu

Potpukovnik Petar Drahotuski, dipl. ekonom. i kap. I kl. Borislav Nedić:
Još jedno mišljenje o paletizaciji kao savremenom načinu pakovanja, skladitištenja i transportovanja robe

Pukovnik Ivan Seršić: *Značaj garancija i reklamacija za novonabavljenu i generalno remontovana TMS KoV*

Potpukovnik Miodrag Bekčić: *Normiranje u saobraćaju i transportu*

Pukovnik Jože Goličić i major Obrad Popović: *Značaj kuvanih dehidrisanih jela u društvenoj ishrani*

Pored ovoga, *Vojnoekonomski pregled* u ovom broju donosi i sledeće rubrike: „Pitanja iz prakse“, „Iz sudske prakse“, „Prikazi iz inostranih vojnih časopisa i drugih publikacija“, „Ekonomске, naučne i tehničke novosti i zanimljivosti“ i „Bibliografija“.